

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УЖГОРОДСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою УТЕІ ДТЕУ

19 жовтня 2023 р.

(протокол № 2, п. 11)

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ УТЕІ ДТЕУ

19.10.2023 р. № 129-1

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО СИСТЕМУ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ
ВИЩОЇ ОСВІТИ В УЖГОРОДСЬКОМУ ТОРГОВЕЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНОМУ ІНСТИТУТІ ДТЕУ**

Ужгород 2023

1. Загальні положення

1.1. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Ужгородському торговельно-економічному інституті ДТЕУ (далі – Положення, СВЗЯВО УТЕІ ДТЕУ) розроблено з урахуванням вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», наказів / листів МОН України, Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (Statarts and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area), Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти та інших нормативно-правових актів.

1.2. У цьому Положенні терміни використовуються у таких значеннях:

- освітня діяльність – діяльність УТЕІ ДТЕУ, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої освіти і задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти;

- якість вищої освіти – відповідність результатів навчання в УТЕІ ДТЕУ вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом вищої освіти та/або договором про надання освітніх послуг;

- якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу в УТЕІ ДТЕУ, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття здобувачами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань;

- стандарт вищої освіти – це сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності УТЕІ ДТЕУ за кожним рівнем вищої освіти в межах кожної освітньої програми;

- студентоцентроване навчання – підхід до навчання, який характеризується інноваційними методами викладання, спрямованими на сприяння навчанню в контексті комунікації викладачів і здобувачів вищої освіти, та який оснований на серйозному сприйнятті студентів як активних учасників власного навчання, що розвиває загальні (універсальні) компетентності, такі як вирішення проблем, критичне і рефлексивне мислення.

1.3. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності Ужгородського торговельно-економічного інституту Державного торговельно-економічного університету – передбачає здійснення таких процедур і заходів (згідно із Законом України «Про вищу освіту» (розділ «Забезпечення якості освіти»)):

- визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань;

- забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників;

- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти, за кожною освітньою програмою;

- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти УТЕІ ДТЕУ;
- інших процедур і заходів.

1.4. Відповідальними за функціонування та постійне удосконалення СВЗЯВО УТЕІ ДТЕУ є директор. Відповідальними за процеси СВЗЯВО та діяльність в межах процесів є заступники директора, завідувачі кафедр, навчально-методичний відділ, керівники структурних підрозділів, гаранті освітніх програм та уповноважені особи.

2. Принципи та процедури забезпечення якості вищої освіти

2.1. Забезпечення якості вищої освіти в УТЕІ ДТЕУ базується на таких принципах:

- орієнтація на виконання вимог та очікувань замовників послуг в сфері освітньої та наукової діяльності;
- управління ризиками;
- лідерство керівника;
- залученість персоналу;
- процесний підхід;
- постійне удосконалення;
- обґрунтованість рішень на підставі аналізу повної й об'єктивної інформації;
- керування взаємовідносинами.

2.2. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти УТЕІ ДТЕУ передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті УТЕІ ДТЕУ, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників УТЕІ ДТЕУ;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення

функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;

9) інших процедур і заходів.

2.2.1. Політика Інституту у сфері якості направлена на:

- організацію системи забезпечення якості;
- обізнаність та участь в удосконаленні системи всіх здобувачів вищої освіти та персоналу;
- сприяння академічній доброчесності і свободі, застереження проти академічного шахрайства (плагіату);
- запобігання нетолерантності будь-якого типу або дискримінації щодо здобувачів вищої освіти або працівників;
- залучення зовнішніх стейкхолдерів до забезпечення якості.

Політика Інституту у сфері якості передбачає широку участь усіх представників УТЕІ ДТЕУ та спрямована на системну консолідацію зусиль персоналу, здобувачів вищої освіти та партнерів щодо забезпечення:

- збалансованого стабільного інноваційного розвитку Інституту;
- інтегрованості у міжнародну систему освіти і науки, мобільності;
- розвитку автономії;
- фінансової стабільності Інституту;
- дієвого зв'язку з ринком праці, розвитку конкурентоспроможних освітніх програм;
- постійного удосконалення якості вищої освіти; запровадження інноваційних освітніх технологій;
- інтегрованості інформаційної платформи та прозорості управління процесами;
- високого рівня компетентностей персоналу;
- дотримання принципів доброчесності, корпоративної культури, підвищення ефективності взаємодії співробітників;
- соціальної захищеності працівників та здобувачів вищої освіти;
- адекватних матеріально-технічних умов провадження освітньої діяльності, наукових досліджень, творчої реалізації;
- формування гармонійно розвинутих, патріотично вихованих особистостей, професійно конкурентоспроможних фахівців;
- збереження навколишнього середовища, ресурсо-та енергозаощадження.

3. Здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм

3.1. Освітні програми знаходяться у центрі місії УТЕІ ДТЕУ, пов'язаної з освітнім процесом, забезпечуючи відповідність його змісту запитам суспільства – студентів, роботодавців, держави.

3.2. Розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм УТЕІ ДТЕУ здійснюється в установленому порядку.

3.3. Набір освітніх програм формується відповідно до суспільних потреб, повинен віддзеркалювати та на випередження враховувати тенденції розвитку економіки держави, запити бізнесу у висококваліфікованих фахівцях та

прагнення вступників до розвитку. Кожна з них є суттєвою складовою формування іміджу та конкурентних переваг УТЕІ ДТЕУ на ринку освітніх послуг.

3.4. Освітні програми розробляються із залученням здобувачів вищої освіти та інших стейкхолдерів; вміщують перелік дисциплін у структурно-логічній послідовності та конкретні результати навчання (компетентності).

4. Студентоцентроване навчання та викладання

4.1. Освітній процес та освітні програми УТЕІ ДТЕУ орієнтовані на стимулювання мотивації здобувачів вищої освіти та залучення їх до удосконалення освітнього процесу.

4.2. Запровадження студентоцентрованого навчання і викладання в УТЕІ ДТЕУ регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в УТЕІ ДТЕУ і є таким, що:

- поважає і враховує різноманітність здобувачів вищої освіти та їх потреби, уможливорюючи гнучкі навчальні траєкторії;
- враховує та використовує різні способи надання освітніх послуг, якщо це доцільно;
- гнучко використовує різноманітні педагогічні методи;
- регулярно оцінює і коригує способи надання освітніх послуг і науково-педагогічні методи;
- підтримує відчуття автономності у того, хто навчається, водночас забезпечуючи йому відповідний супровід і підтримку з боку викладача;
- сприяє взаємній повазі у стосунках «студент-викладач»;
- має належні процедури для розгляду скарг студентів (відповідно до Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань в УТЕІ ДТЕУ).

Процедури забезпечення якості в частині оцінювання відбуваються відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання студентів УТЕІ ДТЕУ, Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію з атестації в УТЕІ ДТЕУ і передбачають наступне:

- науково-педагогічні працівники ознайомлені з існуючими методами екзаменування та контролю знань і атестації, а також отримують підтримку для розвитку навичок у цій сфері;
- критерії та методи оцінювання, а також методи виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь;
- оцінювання дозволяє здобувачам вищої освіти продемонструвати міру, в якій було досягнуто запланованих результатів навчання. Здобувачі вищої освіти отримують відгук, який, за необхідності, супроводжується порадами щодо освітнього процесу;
- підсумкова атестація проводиться екзаменаційною комісією із залученням зовнішніх стейкхолдерів;
- процедура оцінювання враховує пом'якшувальні обставини;
- оцінювання є послідовним і чесно застосовується до всіх здобувачів та проводиться відповідно до встановлених процедур;

– офіційну процедуру розгляду звернень здобувачів вищої освіти.

5. Оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників УТЕІ ДТЕУ та оприлюднення результатів таких оцінювань

5.1. Відповідно до закону «Про вищу освіту» в УТЕІ ДТЕУ функціонує рейтингове оцінювання освітніх, навчальних, науково-дослідних та інших досягнень учасників освітнього процесу, зокрема:

– здобувачів вищої освіти УТЕІ ДТЕУ – двічі на рік, відповідно до Положення про систему рейтингового оцінювання діяльності здобувачів УТЕІ ДТЕУ;

– науково-педагогічних працівників УТЕІ ДТЕУ – щорічно, відповідно до Положення про систему рейтингової оцінки діяльності науково-педагогічних працівників;

– педагогічних працівників УТЕІ ДТЕУ – один раз на п'ять років, відповідно до Положення про атестацію педагогічних працівників ДТЕУ.

5.2. Оприлюднення результатів таких оцінювань відбувається на офіційному веб-сайті УТЕІ ДТЕУ.

6. Забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних і наукових працівників

6.1. Вимоги до кадрового забезпечення освітнього процесу в УТЕІ ДТЕУ регламентовані Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності, Статутом ДТЕУ, Положенням про УТЕІ ДТЕУ, Положення про порядок конкурсного відбору науково-педагогічних працівників УТЕІ ДТЕУ, Положення про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних, педагогічних і наукових працівників УТЕІ ДТЕУ.

6.2. Науково-педагогічні працівники УТЕІ ДТЕУ один раз на 5 років проходять обов'язкове підвищення кваліфікації відповідно до Положення про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних, педагогічних і наукових працівників УТЕІ ДТЕУ.

6.3. Метою підвищення кваліфікації є вдосконалення професійної підготовки науково-педагогічних і педагогічних працівників шляхом поглиблення і розширення їх професійних знань, умінь і навичок, набуття ними досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах спеціальності, адаптація до міжнародних стандартів освітньої діяльності. Під час підвищення кваліфікації науково-педагогічні й педагогічні працівники оновлюють теоретичні і практичні знання, опановують більш сучасні методи вирішення професійних завдань, проводять авторські дослідження з використанням сучасного обладнання і технологій, опановують новітні унікальні методи, набувають досвід провадження науково-дослідної і студентоцентрированої викладацької діяльності, налагоджують нові наукові контакти.

7. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти, за кожною освітньою програмою

7.1. СВЗЯВО гарантує, що всі ресурси, для організації освітнього процесу відповідають Цілям у сфері якості, є загальнодоступними, а здобувачі проінформовані про наявність відповідних послуг.

7.2. Для забезпечення належного рівня надання освітніх послуг, мінімальний рівень яких визначений Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності, УТЕІ ДТЕУ надає матеріальні ресурси, що сприяють навчанню здобувачів (оснащені лекційні аудиторії стаціонарним проекційним обладнанням, технічно оснащені аудиторії, лабораторії, кабінети, бібліотека, навчальне устаткування, обладнання, комп'ютерна техніка, дротовий та бездротовий вільний доступ до інтернету, спортивна інфраструктура, інші умови для навчання, проживання тощо), підтримку кураторів, наукових керівників та консультантів.

7.3. Потреби різноманітного студентського контингенту (заочної форми навчання, працюючі тощо), а також перехід до студентоцентрованого, з гнучкими методами, навчання і викладання, враховуються при розподілі, плануванні та наданні навчальних ресурсів і підтримки здобувачів вищої освіти.

7.4. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти, за кожною освітньою програмою відбувається згідно з Положенням про організацію освітнього процесу та Положенням про самостійну роботу здобувачів вищої освіти УТЕІ ДТЕУ із залученням можливостей дистанційних технологій навчання.

7.5. Для досягнення здобувачами вищої освіти прогресу в своїй академічній кар'єрі забезпечуються умови мобільності, що регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність в УТЕІ ДТЕУ.

8. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом

8.1. Ефективність управління освітнім процесом забезпечується створенням єдиного інформаційного простору УТЕІ ДТЕУ.

8.2. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом УТЕІ ДТЕУ здійснюється через інтеграцію: Інтернет, соціальні мережі, меседжери та електронну пошту, ЄДЕБО, Prozorro, ZOOM, керування WEB-ресурсами (інтернет ресурсами) УТЕІ ДТЕУ, репозитарію, програму бібліотечно-інформаційного обслуговування з доступом до каталогу книжкових видань та до бази періодичних видань та статей; систему дистанційного навчання Moodle, систему відеоконференц-зв'язку Google Meet та інші.

9. Забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації

Забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації відбувається через оприлюднення: на офіційному та

корпоративному сайті УТЕІ ДТЕУ через систему дистанційного навчання, інформаційні пакети ЄКТС, освітні програми, розклад занять, а також усі складові забезпечення освітнього процесу, які підлягають опублікуванню згідно з Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про доступ до публічної інформації».

10. Забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників і здобувачів вищої освіти УТЕІ ДТЕУ

Забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників і здобувачів вищої освіти УТЕІ ДТЕУ здійснюється шляхом:

- дотримання академічної доброчесності працівниками та здобувачами вищої освіти відповідно до дотримання норм Етичного кодексу вченого України;
- Антикорупційної програми УТЕІ ДТЕУ;
- Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними, педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти УТЕІ ДТЕУ;
- Положення про бібліотеку, репозитарій УТЕІ ДТЕУ;
- перевірки на наявність запозичень у курсових, кваліфікаційних роботах, наукових статтях за допомогою системи «Anti-Plagiarism».